

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10CoCsp/18/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8524200229
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8524200229.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Marianny Hirkovej, v právnej veci žalobcu: Generali Česká pojišťovna a.s., so sídlom Spálená 75/16, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 452 72 956, zastúpeného: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: A. B., nar. X.XX.XXXX, XXX XX C. XX, o zaplatenie 102,24 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti platobnému rozkazu Okresného súdu Stará Ľubovňa, č.k. 8Csp/3/2024-90 zo dňa 8.4.2024, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje platobný rozkaz v jeho napadnutej časti výroku II. o trovách konania.

Stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým platobným rozkazom Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozhodol takto:

„I. Žalovaný je p o v i n n ý do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 102,24 eur, úrok z omeškania vo výške 7,50 % ročne zo sumy 102,24 eur od 08.01.2023 do zaplatenia, alebo v tej istej lehote podať odpor s vecným odôvodnením na tomto súde.

II. Žalovaný je p o v i n n ý do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu nahradiť žalobcovi k rukám právneho zástupcu žalobcu trovy právneho zastúpenia vo výške 71,34 eur a ostatné trovy konania za zaplatený súdny poplatok vo výške 16,50 eur.“

2. Proti výroku II. napadnutého platobného rozkazu podal žalobca včas odvolanie z dôvodu, že rozhodnutie v tejto časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

3. Žalobca s poukazom na ust. § 251, § 255 ods. 1, § 362 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ako aj s poukazom na § 13a ods. 1 písm. a), c) a d) Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. mal za to, že mu prináleží náhrada trov právneho zastúpenia za preukázane vykonaný úkon právnej služby „predžalobná výzva“ (žalobca v konaní predložil pokus o zmier a podací hárok k pokusu o zmier, ktorý preukazuje jeho odoslanie žalovanému). Žalobca v tomto smere poukazoval na to, že z dôvodu rozdielnej rozhodovacej praxe naprieč súdmi Slovenskej republiky bolo Vyhláškou Ministerstva spravodlivosti SR č. 391/2003, ktorá dopĺňa Vyhlášku Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z., bolo do ust. § 13a písm. d) predmetnej vyhlášky k úkonom právnej služby „predžalobná výzva“ pridané upresnenie, že predžalobná výzva tvorí súčasť nároku na náhradu trov konania, čo je explicitne vyjadrené doplnením slov „ako súčasť nároku na náhradu trov konania“.

4. Žalobca v tejto súvislosti upriamil pozornosť aj na dôvodovú správu k vyššie uvedenej vyhláške, ktorej uvedenú zmenu odôvodňuje tým, že „Z dôvodu rozdielneho rozhodovania v súdnej praxi sa navrhuje explicitne vyjadriť, že predžalobná výzva je úkonom právnej služby, za ktorú patrí advokátovi odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny“. Žalobca bol preto toho názoru, že nová vyhláška o odmenách a náhradách jednoznačne odstráni pochybnosť o tom, či možno predžalobnú výzvu považovať za trovy právneho zastúpenia (teda nie za príslušenstvo pohľadávky), a to práve tým, že za tento úkon explicitne uviedla, že sa jedná o súčasť náhrady trov konania, a teda sa považuje za úkon, za ktorý patrí advokátovi odmena.

5. V tejto súvislosti poukázal žalobca aj na rozhodnutia Krajského súdu v Trnave vo veci 23CoCsp/6/2022, Krajského súdu v Žiline vo veciach 7CoCsp/65/2022 a 9CoCsp/57/2022, Krajského súdu v Banskej Bystrici vo veci 16CoCsp/9/2022 s tým, že v zmysle uvedeného mal žalobca za to, že výdavky, ktoré mu vznikli v súvislosti s právnym úkonom „predžalobná výzva“ boli riadne preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené, následkom čoho je nevyhnutné ich považovať za trovy konania, za ktoré žalobcovi prináleží odmena a súd podľa názoru žalobcu vec nesprávne právne posúdil, ak dospel k záveru o opaku.

6. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

7. Ako predbežnú musel odvolací súd posúdiť otázku prípustnosti odvolania proti výroku, ktorým súd prvej inštancie rozhodol súčasne o nároku na náhradu trov konania a aj o samotnej výške náhrady trov konania v platobnom rozkaze, ako aj to, či o tomto odvolaní má rozhodnúť krajský súd, alebo priamo súd, ktorý napádaný platobný rozkaz vydal. Je zrejmé, že napádaným výrokom platobného rozkazu súčasne rozhodol o nároku na náhradu trov konania, aj o samotnej výške náhrady trov konania. V zmysle § 265 ods. 1 posledná veta CSP, výrok o trovách konania sa na účely konania o platobnom rozkaze považuje za uznesenie. V súlade s ustanovením § 357 písm. m) CSP je odvolanie prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania. Ustanovenie § 262 ods. 2 CSP stanovuje výlučnú právomoc na rozhodnutie o výške náhrady trov súdnemu úradníkovi. Nie je zrejmé, či tu ide len o poriadkové pravidlo, lebo ak by to tak nebolo, v dôsledkoch by to znamenalo, že platobný rozkaz (§ 265 ods. 1 CSP), by sudca vydať nemohol, resp. by snáď musel vytvoriť nejakú spolurozhodovaciu procedúru s vyšším súdnym úradníkom. Postavenie vyššieho súdneho úradníka definuje zákon č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch s tým, že v zmysle § 3 ods. 1, je vyšší súdny úradník oprávnený vykonávať úkony súdu v civilnom procese, správnom súdnom procese, v trestnom konaní, v konkurznom konaní a inú činnosť súdu v rozsahu ustanovenom týmto zákonom. V zmysle § 3 ods. 5 môže vyšší súdny úradník konať a rozhodovať samostatne, t. j. vo vlastnom mene, len na základe poverenia sudcu a v zákone, resp. v rozvrhu práce vymedzenom okruhu. Poukajúc na uvedené, ak by v niektorých veciach rozhodol o náhrade trov v platobnom rozkaze sudca a prípadné odvolanie by išlo na krajský súd a v iných, vyšší súdny úradník odvolanie by smerovalo len sudcovi toho istého súdu, znamenalo by to podľa odvolacieho súdu nerovnaký prístup strán k opravným prostriedkom na základe svojvoľných a nepredvídateľných kritérií, spočívajúcich v tom, či by o trovách v platobnom rozkaze rozhodol VSÚ, alebo sudca. Treba podotknúť, že pravidlo formulované poslednou vetou § 174 ods. 1 O.s.p. („Opravným prostriedkom len proti výroku o trovách konania je odvolanie, o ktorom bez pojednávania rozhodne súd, ktorý vydal platobný rozkaz.“), sa v CSP nezachovalo, a teda prípadné odvolanie voči trovám v platobnom rozkaze, by preto muselo byť prejednané odvolacím súdom, ktorý by bol povinný posudzovať nielen nárok, ale aj samotnú výšku trov uvedených v platobnom rozkaze. Tak, ako to vyplýva nielen z vyššie citovaného Zákona o súdnych úradníkoch, ale aj z Ústavy, podľa ktorej nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi, nemôže byť sudcovi odňatá možnosť rozhodnúť o nejakej čiastkovej otázke vo veci, ktorá mu bola na rozhodnutie pridelená, keď je výlučne len na zákonnom sudcovi, či na rozhodnutie o tejto čiastkovej otázke poverí inú osobu (vyšší súdny úradník, tajomník), ak je to podľa zákona, resp. rozvrhu práce prípustné, alebo si vymieni o tejto čiastkovej otázke rozhodnúť sám.

8. Podľa § 265 ods. 1 CSP, má súd v platobnom rozkaze uložiť, aby žalovaný zaplatil pohľadávku a trovy konania. Pri subsidiárnom použití § 262 ods. 1 a 2 CSP, by teda platobný rozkaz mal doslovne obsahovať len výrok, ktorým by sa uložila žalovanému len povinnosť zaplatiť pohľadávku a náhradu trov konania a vyslovilo sa, že o výške náhrady trov konania sa rozhodne samostatným uznesením, čo je však v priamom rozpore s ustanovením § 265 ods. 1 CSP, podľa ktorého sa platobným rozkazom v lehote 15 dní uloží žalovanému zaplatiť okrem uplatnenej peňažnej pohľadávke, alebo jej časti, aj náhradu trov konania, keď nie je možné, aby sa niekomu ukladala povinnosť v stanovenej lehote (15 dní) zaplatiť

náhradu trov konania bez toho, aby táto bola explicitne vyčíslená. Preto podľa názoru odvolacieho súdu je potrebné vykladať ustanovenie § 265 ods. 1 CSP ako lex specialis k ustanoveniu § 262 ods. 1, 2 CSP. Tak, ako to uviedol už odvolací súd vyššie, sa výrok o trovách konania na účely konania o platobnom rozkaze považuje v zmysle § 265 ods. 1 posledná veta, za uznesenie. Je preto možné toto uznesenie (platobný rozkaz), ak bude ukladať povinnosť zaplatiť konkrétnu sumu náhrady trov, vnímať z hľadiska opravných prostriedkov tak, že tento platobný rozkaz - pre potreby odvolania voči jeho trovám, uznesenie v sebe spája uznesenie podľa § 265 ods. 1 a 2 CSP, teda je proti nemu súčasne prípustné odvolanie (§ 357 písm. m) CSP), pokiaľ sa týka posúdenia otázky, kto a komu je povinný nahradiť trovy konania a z akého dôvodu a v akom rozsahu, ako aj sťažnosť, pokiaľ sa týka posúdenia samotného vyčíslenia náhrady trov konania. V tejto prejednávanej veci neprichádza do úvahy ten výklad, že toto rozhodnutie je obsahovo len uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP, teda je proti nemu prípustná len sťažnosť, nakoľko vo veci nerozhodol vyšší súdny úradník, ale priamo sudca.

9. Zároveň je podľa odvolacieho súdu potrebné poukázať na základný princíp vyjadrený v článku 4 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu v posudzovanej právnej veci. Ak takéhoto ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ústavno-rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít.

10. Tak, ako to vyplýva z dôvodovej správy k citovanému článku 4, tento upravuje analógiu legis a analógiu iuris, ktorá má ako výkladové pravidlo svoje nesporné miesto i v prepisoch procesného práva. Reflektuje sa zákaz odopretia spravodlivosti (denegatio iustitiae), teda že sudca nemôže spor neprejednať a rozhodnúť, ak chýba výslovná právna úprava v prejednávanej právnej veci. Klasické interpretačné pravidlo analógiu umožňuje sudcovi použiť ustanovenie, ktoré svojím obsahom a účelom natoľko podobné, že je žiaduce posúdiť podľa neho i právne veci, ktoré do hypotézy právnej normy výslovne poňaté neboli. Ďalej, a to v odseku 2 tohto článku, je vyjadrené interpretačné pravidlo, ktoré nemá byť zamieňané so sudcovskou normotvorbou, ale je iba osobitným vyjadrením zákazu odopretia spravodlivosti a umožňuje sudcovi vec spravodlivo rozhodnúť aj v prípadoch, ak výslovné znenie zákona neexistuje. Podobu, či rovnakú formuláciu obsahuje viacero európskych kódexov, napr. č. I. 1 švajčiarskeho obchodného zákonníka (ZGB).

11. Poukazujúc na uvedené preto aplikujúc článok 4 Civilného sporového poriadku, reflektujúc na zákaz odopretia spravodlivosti, Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tak, ako to odvolací súd uviedol vyššie, odvolanie prípustné, preskúmal odvolací súd platobný rozkaz v jeho napadnutej časti - vo výroku o náhrade trov konania v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia §§ 379, 380, 381 a 383 CSP a bez nariadenia ústneho pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP, rozhodnutie súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti vo výroku o náhrade trov konania v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP, potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti.

12. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je posúdenie správnosti a zákonnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie o náhrade trov konania.

13. Platobný rozkaz je výstupom skráteného konania, v ktorom sa súd obmedzuje len na zistenie splnenia procesných podmienok pre vydanie platobného rozkazu. Výrazom tohto zjednodušeného procesu sú tiež zákonné požiadavky kladené na obsah platobného rozkazu, v rámci ktorého absentuje odôvodnenie rozhodnutia, a to nielen v jeho meritornej časti, ale tiež čo do trov konania. Podľa názoru odvolacieho predurčuje možnosť preskúmania vecnej správnosti rozhodnutia o trovách konania v platobnom rozkaze len za obmedzených hľadísk a len s použitím dostatočne objektivizovaných faktorov. Prakticky to znamená, keďže je v platobnom rozkaze uložená povinnosť zodpovedajúca žalobnému návrhu, že bude predstavovať vždy plne procesný úspech žalobcu zakladajúci jeho práva na plnú náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 CSP, pričom v rozhodnutí o trovách konania v platobnom rozkaze nemožno v odvolacom konaní posúdiť z iného hľadiska ako len správnosti určenej výšky

náhrady trov a prípadného naplnenia predpokladov podľa § 257 CSP na výnimočné nepriznanie nároku na náhradu trov konania žalobcovi.

14. Odvolací súd po preskúmaní rozhodnutia o trovách konania v platobnom rozkaze z uvedených hľadísk konštatuje jeho vecnú správnosť, lebo žalobca bol v danom spore plne úspešný, čo zakladá jeho právo na plnú náhradu účelne vynaložených trov podľa ust. § 255 ods. 1 CSP.

15. Kruciálnou otázkou zostáva, či právny úkon „predžalobná výzva“ možno považovať za účelne vynaložené trovy konania.

16. Správne súd prvej inštancie neprihliadol na tento úkon právnej služby uplatnený žalobcom ako predžalobná výzva z dôvodu, že tento úkon nepovažoval ani odvolací súd za účelne, v spore vynaloženým, s poukazom na ust. § 251 CSP, pretože nejde o úkon, ktorý by bol vynaložený v spore stranou sporu a nejde o úkon, ktorý by bol účelne vynaložený, pretože jeho vynaloženie nebolo nevyhnutné na uplatnenie práva na súde. Správne preto súd prvej inštancie na vyčíslenú náhradu trov konania za úkon právnej služby – predžalobná výzva neprihliadol, pretože priznanie odmeny za tento úkon by bolo v rozpore so znením ust. § 251 CSP. Zároveň odvolací súd konštatuje, že vynaloženie trov konania na úkon predžalobnej výzvy nebol hmotnoprávnou podmienkou na podanie žaloby. Predžalobná výzva ako úkon môže predísť sporu na súde, preto zaň odmena advokátovi patrí. Odvolací súd nespochybňuje danosť tohto nároku vo vzťahu právny zástupca žalobca – žalobca, teda, že právny zástupca žalobcu má nárok na náhradu odmeny za tento úkon právnej pomoci, ale výlučne vo vzťahu k svojmu klientovi (t. j. žalobcovi), nie však vo vzťahu k neúspešnej strane – žalovanému, a to s poukazom na nevyhnutnosť, odôvodnenosť a účelnosť trov konania podľa ust. § 251 CSP.

17. Vyššie uvedené platí aj k argumentácii žalobcu Vyhláškou Ministerstva spravodlivosti SR č. 391/2003, ktorá dopĺňa Vyhlášku Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z., ktorou bolo do ust. § 13a písm. d) predmetnej vyhlášky k úkonom právnej služby „predžalobná výzva“ pridané upresnenie, že predžalobná výzva tvorí súčasť nároku na náhradu trov konania, čo je explicitne vyjadrené doplnením slov „ako súčasť nároku na náhradu trov konania“. Je nepochybné, že v prípade takejto výzvy je klient povinný v prípade ak bola účelne vynaložená uhradiť ju advokátovi v rámci jeho odmeny, nie však v prejednávanej veci, kedy bol žalovaný dva krát vyzvaný k úhrade pohľadávky priamo žalobcom v rámci oznámenia o zániku poistenia a raz priamo upomienkou, kde mu boli dokonca doručené poštové peňažné poukazy na úhradu sumy 102,24 eur (č.l. 67, 68 spisu) a až následne bol na to isté plnenie vyzvaný predžalobnou výzvou právneho zástupcu žalobcu (č.l. 69 spisu). Je viac ako zrejmé, že takéto konania je v priamom rozpore so zásadou hospodárnosti konania a ako také nemôže požívať ochranu súdom.

18. Odvolacie námietky žalobcu sú preto v celom rozsahu neopodstatnené, a preto odvolací súd platobný rozkaz v napadnutom výroku o trovách konania podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

19. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP. Žalobca v odvolacom konaní nebol úspešný, a preto odvolací súd aj pri náhrade trov konania aplikoval moderačné absolučné právo u žalovaného, ktorý síce bol v odvolacom konaní plne úspešnou stranou sporu, avšak žalovanému žiadne odvolacie trovy zo spisu nevyplývajú, preto mu ich náhradu nepriznal.

20. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).